

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Deres ref.:

Vår ref.:
DBJ

Dato:
15. august 2012

Høring NOU 2011:17 Når sant skal sies om pårørendeomsorg – fra usynlig til verdsatt og inkludert

Helse- og omsorgsdepartementet har sendt ut på høring utredning fra Kaasa-utvalget, som skulle se på ytelser til pårørende som ytes omfattende pleie og omsorg som kommunen ellers plikter å tilby. Hovedformålet var å foreslå ordninger som gjør det enklere å kombinere yrkesaktivitet med omsorg for barn og pleietrengende voksne, samt se på hvordan valg av framtidige ytelser kan forene sentrale utfordringer i dagens og framtidens omsorgstjeneste.

YS mener at utredningen om pårørendeomsorg er et nyttig bidrag for å synliggjøre og verdsette pårørendes rolle. Vi er imidlertid usikre på om de skisserte løsningene er gode nok og hensiktsmessige for slik verdsetting. Ordningene må utformes slik at det blir enklere å kombinere yrkesaktivitet med omsorg for barn og pleietrengende voksne. Utredningens begrunnelser for anbefalt modell er ikke klare nok for at det kan oppfattes som et skikkelig løft for pårørendeomsorgen.

Mange funksjonshemmede ungdommer bor fremdeles hjemme etter fylte 18 år, mens retten til pleiepenger og omsorgspenger opphører. Det foreslås i innspillet at folketrygdlovens § 9-5 om omsorgspenger og § 9-10 om pleiepenger, får samme formuleringer som i § 9-13 om opplæringspenger: "Stønad kan gis selv om barnet har fylt 18 år." Støtteordningene må kunne gis utover barnets fylte 18 år. For de fleste vil det bare være snakk om noen få ekstra år inntil ungdommen er etablert seg i eget hjem eller i bofellesskap.

Det foreslås å innføre en ny kommunal omsorgsstønad, som skal erstatte hjelpestønad og omsorgslønn. Den nye stønaden skal ikke være rettighetsbasert, men knyttet til en lovfestet pårørendestønad. YS kan ikke se at konsekvensene av dette forslaget er godt nok utredet, og ser risikoen av store kommunale forskjeller, avhengig av kommunenes økonomi. Vi mener den beste løsningen ville være å ha en rettighetsbasert omsorgsstønad, eventuelt videreføre den statlige hjelpestønaden, som vil sikre en mest mulig lik behandling av brukerne.

Besøksadresse:

Brugt. 19

Postadresse:

Postboks 9232

Grønland

0134 Oslo

Org. nr.:

971 454 431

Telefon:

21 01 36 00

I utvalgets begrunnelse for omsorgsstøtten står blant annet at noen vil tape på omleggingen, men at det fins andre virkemidler i fordelingspolitikken, som for eksempel større særfradrag ved den personlige beskatningen. Vi er undrende til hva dette betyr, nå som særfradraget for store sykdomsutgifter nylig er avskaffet. Er det planlagt endringer av særfradragsordningen som er til gunst for pårørendeomsorgen, er det jo positivt. Eller har ikke utvalget vært klar over at særfradragsordningen for store sykdomsutgifter er avskaffet? Dette mener vi trenger en nærmere avklaring.

Oppsummering:

Utfra en positiv tittel på utredningen og gode intensjoner i målsettingen for utvalget, forventet vi forslag til ordninger som ville bli et skikkelig løft for pårørendeomsorgen. YS kan imidlertid ikke se at den foreslåtte modellen innebærer et slikt løft, og mener konsekvensene av forslagene ikke er tilstrekkelig utredet.

Med vennlig hilsen
Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund - YS

Dag Bjørnar Jonsrud
Sektoransvarlig